

Kniha jako rozložené leporelo názorně ukazující příběh republiky má na délku více než čtyři metry. Graf přibližuje výsledky voleb, premiéry a vládnoucí koalice za celou historii státu. Krásné ilustrace kreslíře Richarda Cortése vyprávějí dějinné zvraty České republiky samy o sobě. FOTO WWW.STOLETICSR.CZ, ILLUSTRACE RICHARD CORTÉS

Lentilky od paní estébačky

Ve velkoformátové leporelové publikaci **Století ČSR** dává Štěpán Korčíš na pozadí velkých dějin 20. století nahlédnout i do příběhu své rodiny. Autor publikace je synem někdejší disidentky Petrušky Šustrové. A Korčíš vzpomíná, jak se mu jako dítěti psala historie před očima přímo v obýváku.

MARKÉTA RIZIKOVÁ

PRAHA „Kdysi v osmdesátkách měl Jirka Dienstbier v Kozlech stádo ovcí. Ano, ten levicově intelektuál s knírkem,“ začíná jedna z historek, kterou Štěpán Korčíš dokresluje život a atmosféru normalizace v Československu. Vzpomíná na to, jak se s otcem jezdil do Dienstbierovy ovce starat a jak je při cestě domů na vlak zastavila Veřejná bezpečnost a odvezla je na výslech. „Tátu vzali jinam, byli na něj hnusný. To se mi nelíbilo. Já jsem dostal od paní estébačky lentilky a nějaký otázký a vlastně se mi to taky moc nelíbilo. Pak nás ale vzali na vlak, kterej bysme jinak kvůli týhle přestávce nestihli, a jeli jsme domů.“

Ovšem nápad sestavit historickou příručku, která se věnuje dějinám celého 20. století a prvním dvaceti letům 21. století, nevznikl díky střipkům z rodinných paměť.

„Před parlamentními volbami v roce 2017 jsem si udělal graf voleb za celou polistopadovou éru. A když jsem viděl, jak výmluvný graf je, protáhl jsem to až do roku 1918,“ zavzpomínal pro LN Korčíš. „Aby ale měl graf smysl, musí být v dané době znázorněny události, které se děly. Ty teprve dají volebním výsledkům nějaký vysvětlení,“ dodává autor. Publikaci lze zatím koupit pouze online, a to na stránkách stoleticsr.cz.

Leporelo lze číst jako dva samostatné celky, které se však navzájem doplňují. Na „rubu“ stránka je v dolním okraji vyveden graf volebních výsledků od roku 1918 až po poslední volby v roce 2021, v nichž vyhrála koalice Spolu s premiérem Petrem Fialou (ODS). Graf doplňují delší texty, jež shrnují devět podle autora nejdůležitějších událostí století, ty doprovází barevné ilustrace Richarda Cortése. A protože autor není historik, na pomoc si dále přizval odborníky Jiřího Pernese a Zdeňka Munzara.

Od Einsteina po Gretu Thunbergovou

V horní části stránek najdou čtenáři drobnější zajímavosti: od fak-

tu, že v roce 1905 publikoval Albert Einstein vzorec $E = mc^2$, přes atentát na Johna Fitzgeralda Kennedyho v roce 1963 až po vznik Facebooku a Youtube, narození Greta Thunbergové, vraždu slovenského novináře Jana Kuciaka a vznik hnutí MeToo.

Poslední „rubová“ stránka leporela končí pandemií koronaviru a volbami v roce 2021. Zhruba čtvrtina stránky přitom zůstává prázdná. To aby si každý čtenář doplnil události, které budoucnost teprve přinese. Buď podle sebe, nebo si může již zpracované a popsané události stáhnout ze stránky stoleticsr.cz, vytisknout a vlepít do knihy. Třeba válku na Ukrajině, která vypukla až po prosincové uzávěře knihy. A další události budou přibývat.

Kouzlo příběhu

K tomu, aby se čtenář zapojil do tvorby knihy, vybízí i „lícová“ strana, která je rozdělena na dvě poloviny. V horní polovině Korčíš vzpomíná na své předky: na pradědu Bodláka, slavného novináře odbojového zpravodajství, nebo snad ještě slavnější maminku Petrušku Šustrovou, která už léta píše do LN. Zde jsou kromě kreseb i fotografie z rodinného archivu.

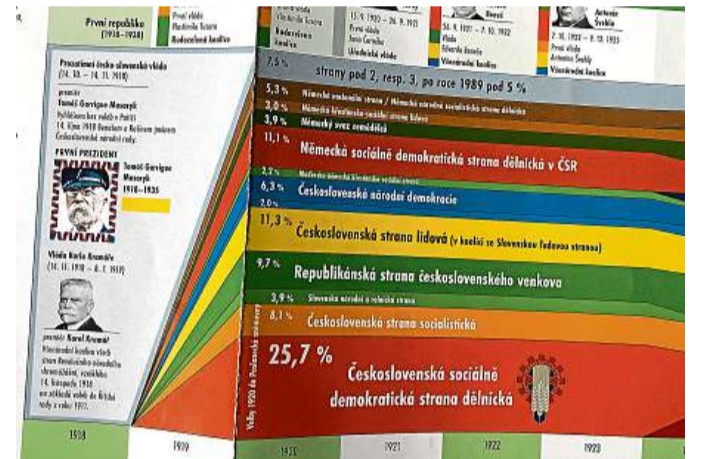
Nejpůsobivější z celé publikace jsou Korčíšovy vzpomínky z dob, kdy se ještě jako malé dítě občas probudil do bytu, kde mezi rozházenými věcmi ještě procházeli „cizí lidi v uniformách“ po domovní prohlídce, zatímco on musel během pár minut vyrazit do školy. Vzpomíná také na to, jak k nim domů chodila hrát bríčov Olga Havlová nebo jak pod stolem kopal Václava Havla, budoucího prezidenta. S tím se poté už jako grafik Lidových novin, kde dodnes pracuje, rozloučil návrhem titulní strany smutečního vydání v prosinci 2011, kdy Havel zemřel.

Celá půlka „lícové“ strany leporela je sice nalinkovaná, ale prázdná. A právě zde si může každý čtenář podle své fantazie zpracovat vlastní rodinnou historii. Ať už k tomu využije rodinný strom, del-

ší i kratší vzpomínky, fotografie či ilustrace.

Právě na příběhy opravdových lidí, které často semlelo a semlá soukolí velkých a neosobních dějin, klade Korčíš důraz. Podle něj jsou totiž klíčem k pochopení historického vývoje a vlastně i ornou půdou pro vyklíčení těch či oněch událostí. Podle autora je totiž potřeba pochopit i ty, kdo dělali či dělají z našeho dnešního pohledu nepochopitelné.

„U rodičů, jimž za hladomorů umíraly děti v náručí, je ospravedlnitelné cokoli, včetně vítání nacistické armády. Lidé, jež jakýkoli režim připravil o blízké, jistě měli a mají právo na leccos. Ale nejen tyto smutné extrémy ovlivňují rozhodování lidí. Ve chvíli, kdy obrátíte každou korunu, je asi opravdu důležitější zvýšení příjmů než to, kdo ho zajistí,“ podotýká Korčíš.

LIDOVÉ NOVINY

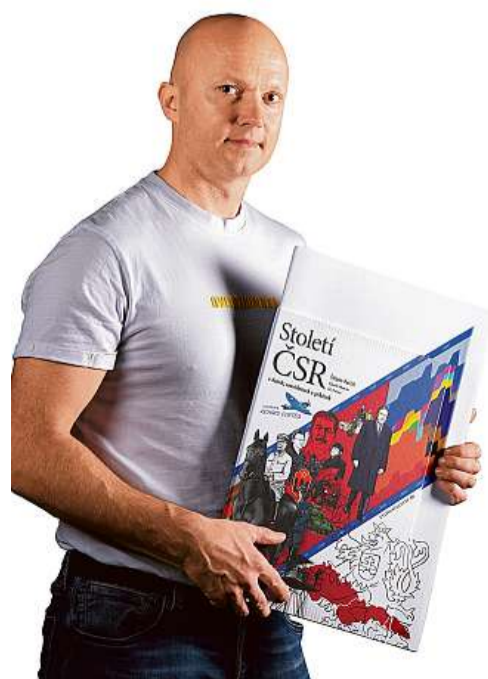
DOVOLENÁ ZAČÍNÁ

MAPA CHORVATSKA ZDARMA UŽ 17. 6. V LN

Aktualizovaná automobilová mapa Chorvatska s nejuhodnějším trasami k moři včetně cen dálničních známek a mýtného jako příloha pátečních LN

A navíc speciál LN - Letní cestování! Užitečné rady, tipy, zajímavosti.

17. 6. Chorvatsko	25. 6. Itálie
20. 6. Řecko ostrovy	27. 6. Slovensko
21. 6. Řecko pevnina	28. 6. Maďarsko
22. 6. Bulharsko	29. 6. Rakousko
23. 6. Turecko	30. 6. Francie
24. 6. Španělsko	1. 7. Tunis + Egypt

Obě velké války, Mnichov... V knize (drží ji Štěpán Korčíš) jsou velké texty k devíti zásadním událostem. S nimi podstatně pomohli historici Jiří Pernes a Zdeněk Munzar. FOTO LN

Příběh rodiny je součástí knihy, na snímku je Štěpán Korčíš. Ten teď čtenářům v knize i rozhovorech nabízí: Pište s námi, nechali jsme volné místo. FOTO WWW.STOLETICSR.CZ